ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 13ης Οκτωβρίου 2011 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-463/10 P και C-475/10 P,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασκήθηκαν, αντιστοίχως, στις 24 και 27 Σεπτεμβρίου 2010,

Deutsche Post AG, με έδρα τη Βόννη (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους J. Sedemund και T. Lübbig, Rechtsanwälte,

και

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze, J. Möller και N. Graf Vitzthum,

αναιρεσείουσες,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους B. Martenczuk και T. Maxian Rusche, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot
γραμματέας: B. Fülöp, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 26ης Μαΐου 2011,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 30ής Ιουνίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με τις αιτήσεις τους αναιρέσεως, η Deutsche Post AG (στο εξής: Deutsche Post) και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητούν, αντιστοίχως, την αναίρεση των διατάξεων του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 14ης Ιουλίου 2010 στην υπόθεση T-570/08, Deutsche Post κατά Επιτροπής, και στην υπόθεση T-571/08,

Γερμανία κατά Επιτροπής (στο εξής από κοινού: αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις), με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως απαράδεκτες τις προσφυγές τους με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 2008 σχετικά με διαταγή προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας περί παροχής πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας κρατικής ενισχύσεως υπέρ της Deutsche Post (στο εξής: επίδικη πράξη).

Το νομικό πλαίσιο

2 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [108 ΣΛΕΕ] (ΕΕ L 83, σ. 1), όταν κράτος μέλος κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα σχέδιο για τη χορήγηση νέας ενισχύσεως, το κράτος αυτό υποχρεούται, στην κοινοποίηση, να παράσχει «όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να λάβει απόφαση σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 7».

3 Το άρθρο 5 του κανονισμού 659/1999 ορίζει:

«1. Εφόσον η Επιτροπή θεωρήσει ότι οι πληροφορίες που υπέβαλε το οικείο κράτος μέλος σχετικά με μέτρο που κοινοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 είναι ελλιπείς, ζητάει όλες τις αναγκαίες συμπληρωματικές πληροφορίες. […]

2. Εφόσον το οικείο κράτος μέλος δεν παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή ή τις παρέχει κατά τρόπο ελλιπή, η Επιτροπή προβαίνει σε υπόμνηση, και τάσσει μια πρόσθετη εύλογη προθεσμία για την υποβολή των πληροφοριών.

3. Η κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί, εάν είτε οι ζητούμενες πληροφορίες δεν παρασχεθούν εντός της ταχθείσας προθεσμίας […]».

4 Το άρθρο 10 του κανονισμού 659/1999 προβλέπει:

«1. Εφόσον η Επιτροπή έχει στην κατοχή της πληροφορίες από τις οποίες απορρέει ότι υπήρξαν παράνομες ενισχύσεις, ανεξαρτήτως της πηγής τους, εξετάζει αμελλητί τις πληροφορίες αυτές.

2. Εν ανάγκη, ζητάει πληροφορίες από το οικείο κράτος μέλος. Εφαρμόζονται το άρθρο 2, παράγραφος 2, και το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, mutatis mutandis.

3. Στις περιπτώσεις όπου, παρά την υπόμνηση σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, το οικείο κράτος μέλος δεν παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή ή παρέχει ελλιπείς πληροφορίες, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία απαιτεί την παροχή των πληροφοριών αυτών (εφεξής αποκαλούμενη "διαταγή παροχής πληροφοριών"). Στην απόφαση αυτή, ορίζεται ποιες πληροφορίες ζητούνται και τάσσεται κατάλληλη προθεσμία για την υποβολή τους.»

5 Κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 659/1999:

«Μετά την εξέταση της ενδεχόμενης ύπαρξης παράνομων ενισχύσεων, εκδίδεται απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφοι 2, 3 ή 4. Στην περίπτωση απόφασης για κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας, η διαδικασία περατώνεται με απόφαση βάσει του άρθρου 7. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του κράτους μέλους με διαταγή παροχής πληροφοριών, η απόφαση αυτή λαμβάνεται με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες.»

6 Το άρθρο 18, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), ορίζει ότι, «[ό]ταν η Επιτροπή απαιτεί από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να παράσχουν πληροφορίες με απόφασή της, στην εν λόγω απόφαση αναφέρονται […] το δικαίωμα να ζητηθεί η εξέταση της απόφασης από το Δικαστήριο».

Ιστορικό της διαφοράς

7 Στις 12 Σεπτεμβρίου 2007, η Επιτροπή κίνησε την κατά το άρθρο 88, παράγραφος 2, ΕΚ επίσημη διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά την κρατική ενίσχυση υπέρ της Deutsche Post AG [C 36/07 (ex NN 25/07)]. Περίληψη της αποφάσεως αυτής δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (C 245, σ. 21).

8 Στις 17 Ιουλίου 2008, η Επιτροπή διαβίβασε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αίτηση παροχής πληροφοριών η οποία περιλάμβανε ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με τα έσοδα και τα έξοδα της Deutsche Post όσον αφορά το διάστημα μεταξύ των ετών 1989 και 2007. Στις 12 και 21 Αυγούστου 2008, η Επιτροπή απέστειλε έγγραφο οχλήσεως με το οποίο ζήτησε εκ νέου από το οικείο κράτος μέλος να της παράσχει τις ζητηθείσες πληροφορίες.

9 Με απαντήσεις της 5ης Αυγούστου, της 14ης Αυγούστου και της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επανέλαβε την άρνησή της να διαβιβάσει τα στοιχεία που αφορούσαν τα προϊόντα και τα βάρη της Deutsche Post για το μετά το 1995 διάστημα, υποστηρίζοντας ότι η έρευνα της Επιτροπής έπρεπε να περιοριστεί στο διάστημα μεταξύ των ετών 1989 και 1994 και ότι η απάντηση στο εν λόγω ερωτηματολόγιο απαιτούσε δυσανάλογη επένδυση σε χρόνο και εργασία.

10 Με την επίδικη πράξη, η Επιτροπή ζήτησε από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, να παράσχει, εντός 20 ημερών, όλες τις πληροφορίες που ήταν αναγκαίες για την απάντηση στο εν λόγω ερωτηματολόγιο. Η Επιτροπή πρόσθεσε ότι, αν, παρά τη διαταγή αυτή, οι γερμανικές αρχές δεν υπέβαλαν τις ζητηθείσες πληροφορίες εντός της ταχθείσας προθεσμίας, θα ελάμβανε απόφαση με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 659/1999.

Η ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία και οι αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις

11 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του νυν Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Δεκεμβρίου 2008, η Deutsche Post (υπόθεση T-570/08) και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (υπόθεση T-571/08) άσκησαν προσφυγές ακυρώσεως κατά της επίδικης πράξεως.

12 Με χωριστά δικόγραφα, που κατέθεσε στη Γραμματεία του νυν Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Μαρτίου 2009, η Επιτροπή υπέβαλε στο πλαίσιο καθεμιάς από τις ανωτέρω υποθέσεις ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε την ένσταση αυτή, κρίνοντας ότι η επίδικη πράξη δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

13 Στο πλαίσιο αυτό, με τις σκέψεις 24 έως 26 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής και 22 έως 25 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, αφενός, για να καθοριστεί αν μια πράξη συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, σημασία έχει η ουσία και όχι ο τύπος της πράξεως και, αφετέρου, ότι ενδιάμεσο μέτρο που αποσκοπεί στην προετοιμασία της τελικής αποφάσεως και στερείται εννόμων αποτελεσμάτων δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως. Το Γενικό Δικαστήριο παραπέμπει συναφώς στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της

11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής (Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψεις 9 και 10), καθώς και της 17ης Ιουλίου 2008, C-521/06 P, Αθηναϊκή Τεχνική κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. I-5829, σκέψη 46).

14 Όσον αφορά τα αποτελέσματα της επίδικης πράξεως, το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 29 και 30 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής, καθώς και 28 και 29 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, υπογραμμίζει ότι καμία κύρωση δεν προβλέπεται κατά του κράτους μέλους για την περίπτωση μη συμμορφώσεώς του με διαταγή παροχής πληροφοριών. Μια τέτοια διαταγή σκοπεί να διασφαλίσει την τήρηση της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως.

15 Με τις σκέψεις 31 και 32 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής, καθώς και 30 και 31 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η επίδικη πράξη εντάσσεται στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας εξετάσεως του επίμαχου μέτρου ενισχύσεως, μεταξύ της αποφάσεως περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας και της τελικής αποφάσεως. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η επίδικη πράξη δεν προδικάζει την τελική απόφαση, δεδομένου ότι η Επιτροπή μπορεί ακόμη, στο στάδιο αυτό, να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση ή ότι η επίμαχη ενίσχυση είναι συμβατή ή ασύμβατη προς την κοινή αγορά. Επομένως, κατά το Γενικό Δικαστήριο, η επίδικη πράξη συνιστά ενδιάμεσο μέτρο που αποσκοπεί στην προετοιμασία της τελικής αποφάσεως της Επιτροπής.

16 Απαντώντας στο επιχείρημα της Deutsche Post και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες, παραπέμποντας στη νομολογία που αναφέρεται στο παραδεκτό της προσφυγής που ασκείται κατά των αποφάσεων του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας (βλ. απόφαση της 9ης Οκτωβρίου 2001, C-400/99, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-7303), υποστήριξαν ότι ο προσωρινός χαρακτήρας της οικείας αποφάσεως δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι αυτή δεν μπορεί να προσβληθεί, το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 36 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής και 35 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, έκρινε ότι τα αποτελέσματα της αποφάσεως περί κινήσεως τέτοιας διαδικασίας και εκείνα της επίδικης πράξεως δεν είναι συγκρίσιμα.

17 Όσον αφορά την προβαλλόμενη χειροτέρευση της διαδικαστικής κατάστασης της Deutsche Post και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας σε περίπτωση μη συμμορφώσεώς τους με την επίδικη πράξη, το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 42 των αναιρεσιβαλλομένων διατάξεων, επισήμανε ότι η άρνηση των γερμανικών αρχών να παράσχουν στην Επιτροπή τις ζητηθείσες με την επίδικη πράξη πληροφορίες και όχι η καθαυτό επίδικη πράξη είναι αυτή που μπορεί να στερήσει τους οικείους ενδιαφερομένους από τη δυνατότητα να καταγγείλουν τον ελλιπή χαρακτήρα των πραγματικών περιστατικών στα οποία στηρίζεται η τελική απόφαση. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, σε περίπτωση που οι γερμανικές αρχές φρονούν ότι οι ζητηθείσες από την Επιτροπή πληροφορίες δεν είναι αναγκαίες προς απόδειξη των πραγματικών περιστατικών ή ότι οι έρευνες που ζητήθηκε να διεξαχθούν είναι υπερβολικά επαχθείς σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα, μπορούν να επιλέξουν να αγνοήσουν τη διαταγή που τους απευθύνθηκε.

18 Το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 46 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής και 45 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, καταλήγει ότι η επίδικη πράξη δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

Τα αιτήματα των διαδίκων και η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία

Η υπόθεση Deutsche Post κατά Επιτροπής (C-463/10 P)

19 Η Deutsche Post ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την προπαρατεθείσα διάταξη Deutsche Post κατά Επιτροπής,

— να ακυρώσει την επίδικη πράξη, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

20 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως, και

— να καταδικάσει την Deutsche Post στα δικαστικά έξοδα.

Η υπόθεση Γερμανία κατά Επιτροπής (C-475/10 P)

21 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την προπαρατεθείσα διάταξη Γερμανία κατά Επιτροπής, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

22 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της, και

— να καταδικάσει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα.

23 Με διάταξη της 15ης Δεκεμβρίου 2010, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε την ένωση των υποθέσεων C-463/10 P και C-475/10 P προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και έκδοση κοινής αποφάσεως.

Επί των αιτήσεων αναιρέσεως

24 Προς στήριξη των αιτήσεών τους αναιρέσεως, η Deutsche Post και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο, με τις αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις, υπέπεσε πολλαπλώς σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία της έννοιας της «δεκτικής προσφυγής πράξεως» του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Οι αναιρεσείουσες προβάλλουν συναφώς πέντε λόγους. Ο πρώτος λόγος αντλείται από παράβαση του άρθρου 288 ΣΛΕΕ, ο δεύτερος από παραγνώριση της νομολογίας του Δικαστηρίου κατά την οποία, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, προπαρασκευαστικές πράξεις μπορεί να συνιστούν πράξεις δεκτικές προσφυγής, ο τρίτος από μη ορθή εκτίμηση των εννόμων αποτελεσμάτων της διαταγής παροχής πληροφοριών, ο τέταρτος από παραβίαση της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και, τέλος, ο πέμπτος λόγος από παράβαση της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής βάσει των άρθρων 107 ΣΛΕΕ και 108 ΣΛΕΕ.

25 Δεδομένου ότι οι τέσσερις πρώτοι λόγοι συνδέονται στενά μεταξύ τους, πρέπει να συνεξετασθούν.

Επιχειρήματα των διαδίκων

26 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Deutsche Post υποστηρίζουν ότι το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 παρέχει ρητώς στην Επιτροπή την εξουσία εκδόσεως τυπικής αποφάσεως. Κατά το άρθρο 288 ΣΛΕΕ, μια τέτοια απόφαση είναι δεσμευτική και, επομένως, συνιστά, εξ ορισμού, πράξη δεκτική

προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 26 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής και τη σκέψη 25 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον δεν έλαβε καθόλου υπόψη τον τύπο της επίδικης πράξεως.

27 Κατά την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το γεγονός ότι η επίδικη πράξη συνιστά ενδιάμεσο μέτρο στο πλαίσιο της διαδικασίας εξετάσεως κρατικής ενισχύσεως δεν προδικάζει τον χαρακτήρα της ως πράξεως δεκτικής προσφυγής. Συγκεκριμένα, τα συμφέροντα των εμπλεκομένων μερών δεν διασφαλίζονται επαρκώς από τον χαρακτήρα της τελικής αποφάσεως ως δεκτικής προσφυγής.

28 Εν συνεχεία, οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι ανεξαρτήτως του τύπου της επίδικης πράξεως και αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 46 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής και 45 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, η κατά το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 διαταγή παροχής πληροφοριών παράγει ευθέως δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα έναντι του οικείου κράτους μέλους και της οικείας επιχειρήσεως. Κατά την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, μια τέτοια απόφαση περατώνει τη διοικητική διαδικασία στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, στο μέτρο που επιτρέπει στην Επιτροπή, σε περίπτωση που το οικείο κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί με την εν λόγω διαταγή, να εκδώσει την απόφασή της με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον φάκελο. Εξάλλου, κατά του κράτους μέλος που δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, σε συνδυασμό με τα άρθρα 288 ΣΛΕΕ και 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή λόγω παραβάσεως σύμφωνα με το άρθρο 258 ΣΛΕΕ.

29 Η Επιτροπή απαντά ότι, κατά πάγια νομολογία, συνιστούν πράξεις ή αποφάσεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ τα μέτρα που παράγουν υποχρεωτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας χαρακτηριστικώς τη νομική του κατάσταση (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 9· της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-308/95, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999,

σ. I-6513, σκέψη 26· της 6ης Απριλίου 2000, C-443/97, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-2415, σκέψη 27· της 22ας Ιουνίου 2000, C-147/96, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-4723, σκέψη 25, καθώς και της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, C-131/03 P, Reynolds Tobacco κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-7795, σκέψη 54). Μια «απόφαση» κατά την έννοια του άρθρου 288 ΣΛΕΕ δεν παράγει κατ' ανάγκην τέτοια αποτελέσματα. Κατά την Επιτροπή, η ουσία της οικείας πράξεως ή αποφάσεως και όχι ο τύπος της είναι αυτή που καθορίζει τη φύση της ως δεκτικής προσφυγής πράξεως. Επομένως, προσφυγή ακυρώσεως κατά αποφάσεως υπό την έννοια του άρθρου 288 ΣΛΕΕ ή πράξεως η οποία περιβάλλεται άλλο τύπο είναι δυνατή μόνον εφόσον η οικεία απόφαση ή πράξη παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων.

30 Κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε ότι η επίδικη πράξη δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα των νυν αναιρεσειουσών.

31 Συναφώς, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη υποχρεούνται, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, να διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που θα της επιτρέψουν να αποφανθεί ως προς την ύπαρξη ή μη κρατικής ενισχύσεως και ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά. Η υποχρέωση του κράτους μέλους να παράσχει στην Επιτροπή τις ζητηθείσες πληροφορίες απορρέει, συνεπώς, μάλλον από το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, παρά από τη διαταγή παροχής των πληροφοριών.

32 Η διαταγή παροχής πληροφοριών σκοπεί στη διασφάλιση της τηρήσεως της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας. Μετά την αίτηση παροχής πληροφοριών και την υπόμνηση που προβλέπονται από το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, σε συνδυασμό με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, το κράτος μέλος διαθέτει μια τελευταία ευκαιρία να παράσχει τις ζητηθείσες πληροφορίες στην Επιτροπή πριν αυτή εκδώσει την απόφασή της βάσει των πληροφοριών που διαθέτει.

33 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στο πλαίσιο του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στον τομέα των συμπράξεων, η Επιτροπή δεν έχει καμία αρμοδιότητα έρευνας πριν την έκδοση τελικής αποφάσεως. Επομένως, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποσαφηνίσει τα πραγματικά περιστατικά χωρίς την καλόπιστη συνεργασία των κρατών μελών. Δεν είναι η διαταγή παροχής πληροφοριών αυτή που επιτρέπει στην Επιτροπή να εκδώσει απόφαση με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, αλλά η άρνηση του κράτους μέλους να συμμορφωθεί προς τη διαταγή. Εξάλλου, το γεγονός ότι η Επιτροπή φρονεί ότι έχει διαφωτιστεί επαρκώς και παύει την αναζήτηση πληροφοριών δεν παράγει, αυτό καθεαυτό, έννομα αποτελέσματα. Αντιθέτως, παράγει έννομα αποτελέσματα η νομική εκτίμηση που η Επιτροπή διατυπώνει στην τελική απόφαση όσον αφορά τα πραγματικά αυτά στοιχεία. Κατά συνέπεια, η διαταγή παροχής πληροφοριών συνιστά απλώς προπαρασκευαστική πράξη η οποία δεν θίγει τη νομική κατάσταση του οικείου κράτους μέλους.

34 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η παρεχόμενη στις νυν αναιρεσείουσες δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά της τελικής αποφάσεως περί της συμβατότητας της ενισχύσεως με την εσωτερική αγορά εγγυάται σε αυτές επαρκή δικαστική προστασία. Πράγματι, είναι δυνατή η επίκληση των ενδεχόμενων παρανομιών που βαρύνουν τις προπαρασκευαστικές πράξεις στο πλαίσιο των λόγων που προβάλλονται προς στήριξη προσφυγής η οποία στρέφεται κατά της τελικής πράξεως της οποίας οι πράξεις αυτές αποτελούν προπαρασκευαστικό στάδιο (απόφαση IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 12).

35 Τέλος, η Επιτροπή εμμένει στο γεγονός ότι καμία κύρωση δεν προβλέπεται για τη μη συμμόρφωση προς τη διαταγή παροχής πληροφοριών. Κατά το μέτρο που το κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με τη διαταγή, δηλώνει εμμέσως ότι οι πληροφορίες που η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της είναι πλήρεις και ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση βάσει αυτών. Η απλή δυνατότητα κινήσεως διαδικασίας λόγω παραβάσεως κατά του οικείου κράτους μέλους δεν συνιστά ούτε κύρωση ούτε γεγονός ικανό να θίξει τα συμφέροντα του οικείου κράτους μέλους. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, να διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να αποφανθεί περί της υπάρξεως ή μη κρατικής ενισχύσεως και περί της συμβατότητάς της με την κοινή αγορά, η διαδικασία λόγω παραβάσεως θα μπορούσε να κινηθεί ακόμη και χωρίς έκδοση διαταγής παροχής πληροφοριών. Εξάλλου, τα συμφέροντα του κράτους μέλους θα

θίγονταν μόνο σε περίπτωση που η Επιτροπή θα αποφάσιζε πράγματι να στραφεί κατά του κράτους μέλους για παράβαση της Συνθήκης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

36 Κατά πάγια νομολογία, η οποία διαμορφώθηκε στο πλαίσιο προσφυγών ακυρώσεως των κρατών μελών ή των θεσμικών οργάνων, αποτελούν πράξεις δεκτικές προσφυγής, υπό την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, όλες οι διατάξεις που θεσπίζονται από τα θεσμικά όργανα, ανεξάρτητα από τον τύπο τους, και οι οποίες αποσκοπούν στην παραγωγή δεσμευτικών εννόμων αποτελεσμάτων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 1971, 22/70, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, λεγόμενη «AETR», Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 729, σκέψη 42· της 2ας Μαρτίου 1994, C-316/91, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-625, σκέψη 8· Ισπανία κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 27· της 24ης Νοεμβρίου 2005, C-138/03, C-324/03 και C-431/03, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-10043, σκέψη 32· της 1ης Δεκεμβρίου 2005, C-301/03, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-10217, σκέψη 19, καθώς και της 1ης Οκτωβρίου 2009, C-370/07, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2009, σ. I-8917, σκέψη 42). Επιπλέον, από τη νομολογία, προκύπτει ότι κράτος μέλος, όπως η αναιρεσείουσα στην υπόθεση C-475/10 P, δύναται να ασκήσει παραδεκτώς προσφυγή ακυρώσεως κατά πράξεως που παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα χωρίς να χρειάζεται να αποδείξει έννομο συμφέρον (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 26ης Μαρτίου 1987, 45/86, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1493, σκέψη 3, και της 1ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 16).

37 Όταν η προσφυγή ακυρώσεως κατά πράξεως θεσμικού οργάνου ασκείται από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως αποφανθεί ότι η προσφυγή είναι δυνατή μόνον αν η πράξη παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας χαρακτηριστικώς τη νομική του κατάσταση (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 9· Αθηναϊκή Τεχνική κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 29, και της 18ης Νοεμβρίου 2010, C-322/09 P, NDSHT κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. I-11911, σκέψη 45).

38 Πάντως, υπογραμμίζεται ότι η παρατιθέμενη στην προηγούμενη σκέψη νομολογία διαμορφώθηκε στο πλαίσιο προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον του δικαστή της Ένωσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά πράξεων των οποίων ήταν οι αποδέκτες. Οσάκις, όπως στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα διάταξη Deutsche Post κατά Επιτροπής, η προσφυγή ακυρώσεως ασκείται από μη προνομιούχο διάδικο κατά πράξεως της οποίας δεν είναι ο αποδέκτης, η προϋπόθεση κατά την οποία τα δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα του προσβαλλόμενου μέτρου πρέπει να είναι ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας χαρακτηριστικώς τη νομική του κατάσταση, συμπίπτει με τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

39 Διαπιστώνεται, επίσης, ότι με τις αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, κρίνοντας ότι η επίδικη πράξη δεν συνιστούσε πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

40 Επομένως, προκειμένου να εκτιμηθεί αν το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά το μέτρο που, με τις εν λόγω διατάξεις, έκρινε ότι διαταγή παροχής πληροφοριών εκδοθείσα βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 δεν είναι δεκτική προσφυγής ακυρώσεως, πρέπει να εξεταστεί αν, υπό το πρίσμα της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 36 της παρούσας αποφάσεως, μια τέτοια διαταγή συνιστά πράξη σκοπούσα στην παραγωγή δεσμευτικών εννόμων αποτελεσμάτων.

41 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 10 του κανονισμού 659/1999 προβλέπει διαδικασία περιλαμβάνουσα δύο στάδια, σκοπός της οποίας είναι να επιτρέψει στην Επιτροπή να λάβει από το οικείο κράτος μέλος τις αναγκαίες πληροφορίας σχετικά με προβαλλόμενη παράνομη ενίσχυση, προκειμένου να μπορέσει να εκτιμήσει τη φύση του μέτρου και τη συμβατότητά του με την εσωτερική αγορά.

42 Όσον αφορά το πρώτο εδάφιο, το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 659/1999 προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να ζητεί από το οικείο κράτος μέλος πληροφορίες σχετικά με την προβαλλόμενη παράνομη ενίσχυση.

43 Σε ένα δεύτερο στάδιο, αν το κράτος μέλος, παρά την υπόμνηση που του έγινε, δεν παράσχει τις ζητηθείσες πληροφορίες εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, «εκδίδει απόφαση με την οποία απαιτεί την παροχή των πληροφοριών αυτών». Κατά συνέπεια, το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας συνεπάγεται την έκδοση από την Επιτροπή «αποφάσεως» κατά την έννοια του άρθρου 288 ΣΛΕΕ, πράγμα εξάλλου το οποίο δεν αμφισβητεί το οικείο όργανο.

44 Δυνάμει όμως του άρθρου 288 ΣΛΕΕ, η «απόφαση είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της». Ορίζοντας ότι η διαταγή παροχής πληροφοριών περιβάλλεται τον τύπο της αποφάσεως, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να προσδώσει δεσμευτικό χαρακτήρα σε μια τέτοια πράξη.

45 Από τα ανωτέρω, προκύπτει ότι απόφαση εκδιδόμενη κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 σκοπεί στην παραγωγή δεσμευτικών έννομων αποτελεσμάτων κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 36 της παρούσας αποφάσεως και, επομένως, συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής υπό την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

46 Η προπαρατεθείσα ανάλυση επιρρωννύεται από τη νομολογία που αναφέρεται στις αποφάσεις περί αιτήσεων παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ 1962, 13, σ. 204), το οποίο, όπως και το άρθρο 10 του κανονισμού 659/1999, προέβλεπε μια διαδικασία περιλαμβάνουσα δύο στάδια, της οποίας το δεύτερο στάδιο συνίστατο στην έκδοση από την Επιτροπή αποφάσεως δεκτικής προσφυγής ακυρώσεως (βλ. αποφάσεις της 26ης Ιουνίου 1980, 136/79, National Panasonic κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 347, και της 18ης Οκτωβρίου 1989, 374/87, Orkem κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3283). Επίσης, από το άρθρο 18, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 προκύπτει ότι αίτηση παροχής πληροφοριών η οποία εκδίδεται υπό τον τύπο αποφάσεως συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

47 Η νομολογία την οποία παραθέτει το Γενικό Δικαστήριο στις αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις, κατά την οποία για την εκτίμηση του δεσμευτικού χαρακτήρα ορισμένης πράξεως σημασία έχει η ουσία και όχι ο τύπος της πράξεως, δεν μεταβάλλει την ανάλυση αυτή.

48 Εξάλλου, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, το γεγονός ότι ο κανονισμός 659/1999 δεν προβλέπει κυρώσεις για την περίπτωση που το κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με τη διαταγή παροχής πληροφοριών αποτελεί καθοριστικό στοιχείο στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του κατά πόσον ορισμένη πράξη είναι δεκτική προσφυγής ακυρώσεως.

49 Το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας με τις σκέψεις 31, 32 και 46 της προπαρατεθείσας διατάξεως Deutsche Post κατά Επιτροπής και με τις σκέψεις 30, 31 και 45 της προπαρατεθείσας διατάξεως Γερμανία κατά Επιτροπής, ότι η επίδικη πράξη, λόγω του προπαρασκευαστικού χαρακτήρα της, δεν συνιστούσε πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια της νομολογίας, υπέπεσε ομοίως σε πλάνη περί το δίκαιο.

50 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, ασφαλώς, τα ενδιάμεσα μέτρα που κατατείνουν στην προετοιμασία της τελικής αποφάσεως δεν συνιστούν, καταρχήν, πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως (βλ. αποφάσεις IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 10, Αθηναϊκή Τεχνική κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 42, και της 26ης Ιανουαρίου 2010, C-362/08 P, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. I-669, σκέψη 52). Πάντως, οι ενδιάμεσες αυτές πράξεις είναι, καταρχάς, πράξεις οι οποίες εκφράζουν προσωρινή άποψη του θεσμικού οργάνου (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 20· της 14ης Μαρτίου 1990, C-133/87 και C-150/87, Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-719, σκέψεις 8 έως 10· της 18ης Μαρτίου 1997, C-282/95 P, Guérin automobiles κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-1503, σκέψη 34, καθώς και της 22ας Ιουνίου 2000, C-147/96, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-4723, σκέψη 35).

51 Συγκεκριμένα, προσφυγή ακυρώσεως στρεφόμενη κατά πράξεων οι οποίες εκφράζουν προσωρινή άποψη της Επιτροπής θα μπορούσε να υποχρεώσει τον δικαστή της Ένωσης να κρίνει επί ζητημάτων για τα οποία το οικείο θεσμικό όργανο δεν είχε ακόμη τη δυνατότητα να αποφανθεί και, συνεπώς, να έχει ως αποτέλεσμα την επίσπευση της συζητήσεως επί της ουσίας και τη σύγχυση των δύο διακριτών σταδίων της διαδικασίας, διοικητικής και δικαστικής. Κατά συνέπεια, μια τέτοια προσφυγή δεν συμβιβάζεται με το σύστημα κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και του δικαστή της Ένωσης και των μέσων παροχής έννομης προστασίας που προβλέπονται στη Συνθήκη, ούτε με τις απαιτήσεις ορθής απονομής της δικαιοσύνης και σύννομης διεξαγωγής της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής (βλ. απόφαση IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 20).

52 Εντούτοις, εν προκειμένω, προσφυγή ακυρώσεως κατά της επίδικης πράξεως με την οποία η Επιτροπή ζητεί από τις γερμανικές αρχές πληροφορίες σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες της Deutsche Post όσον αφορά την περίοδο από το 1989 έως το 2007, δεν συνεπάγεται κίνδυνο συγχύσεως των διακριτών σταδίων της διοικητικής και δικαστικής διαδικασίας (απόφαση IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 20). Συγκεκριμένα, επιλαμβανόμενος μιας τέτοιας προσφυγής ακυρώσεως ο δικαστής της Ένωσης δεν πρόκειται να αποφανθεί επί της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως ή επί της τυχόν συμβατότητας της ενισχύσεως αυτής με την εσωτερική αγορά.

53 Εν συνεχεία, από τη νομολογία προκύπτει ότι μια ενδιάμεση πράξη δεν είναι ομοίως δεκτική προσφυγής, αν προκύπτει ότι ο παράνομος χαρακτήρας της πράξεως αυτής θα μπορούσε να προβληθεί στο πλαίσιο προσφυγής η οποία βάλλει κατά της τελικής πράξεως της οποίας αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη. Υπό τις συνθήκες αυτές, προσφυγή ασκούμενη κατά της αποφάσεως με την οποία περατώνεται η διαδικασία διασφαλίζει επαρκή δικαστική προστασία (βλ. αποφάσεις IBM κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 12· της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 19, καθώς και της 9ης Οκτωβρίου 2001, Ιταλία κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 63).

54 Εντούτοις, αν η τελευταία προϋπόθεση δεν πληρούται, θα θεωρηθεί ότι η ενδιάμεση πράξη —ανεξάρτητα από το αν αυτή εκφράζει προσωρινή άποψη του οικείου θεσμικού οργάνου— παράγει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα και, επομένως, πρέπει

να είναι δεκτική προσφυγής ακυρώσεως (βλ. αποφάσεις AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 20· της 28ης Νοεμβρίου 1991, C-170/89, BEUC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-5709, σκέψεις 9 έως 11· της 16ης Ιουνίου 1994, C-39/93 P, SFEI κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-2681, σκέψη 28· της 9ης Οκτωβρίου 2001, Ιταλία κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 57 έως 68, καθώς και Αθηναϊκή Τεχνική κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 54).

55 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι διαταγή παροχής πληροφοριών εκδιδόμενη κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 παράγει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα.

56 Πράγματι, προσφυγή βάλλουσα κατά της αποφάσεως η οποία περατώνει τη διαδικασία σχετικά με τη φερόμενη ως χορηγηθείσα υπέρ της Deutsche Post κρατική ενίσχυση δεν μπορεί να διασφαλίσει επαρκή δικαστική προστασία στις νυν αναιρεσείουσες.

57 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αφενός, αν όντως η διαταγή είναι δυσανάλογη, όπως υποστηρίζουν οι αναιρεσείουσες στις υπό κρίση περιπτώσεις, υπό την έννοια ότι οι ζητηθείσες πληροφορίες δεν είναι κρίσιμες για την αξιολόγηση του κρατικού μέτρου υπό το πρίσμα των άρθρων 107 ΣΛΕΕ και 108 ΣΛΕΕ, οι ενδεχόμενες παρανομίες που βαρύνουν την ενδιάμεση πράξη δεν μπορούν να επηρεάσουν τη νομιμότητα της τελικής αποφάσεως της Επιτροπής, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή δεν στηρίχθηκε στις πληροφορίες που παρασχέθηκαν ως απάντηση στην εν λόγω διαταγή.

58 Αφετέρου, όταν η Επιτροπή απαιτεί από κράτος μέλος, κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, την παροχή των πληροφοριών που ζήτησε, εκδίδει «απόφαση» κατά την έννοια του άρθρου 288 ΣΛΕΕ. Επομένως, η άρνηση

του οικείου κράτους μέλους να συμμορφωθεί με τέτοια διαταγή συνιστά παράβαση υποχρεώσεως που υπέχει από τη Συνθήκη κατά την έννοια του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

59 Πάντως, στο πλαίσιο προσφυγής για τη διαπίστωση παραβάσεως, το κράτος μέλος που είναι αποδέκτης αποφάσεως, όπως η διαταγή παροχής πληροφοριών, δεν μπορεί να δικαιολογήσει εγκύρως τη μη εκτέλεση της αποφάσεως αυτής προβάλλοντας τον υποτιθέμενο παράνομο χαρακτήρα της. Συγκεκριμένα, οποιαδήποτε αμφισβήτηση της νομιμότητας μιας τέτοιας διαταγής πρέπει να γίνει στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας, ήτοι της διαδικασίας της κατά το άρθρο 263 ΣΛΕΕ προσφυγής ακυρώσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 22ας Μαρτίου 2001, C-261/99, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2001, σ. I-2537, σκέψη 18, και της 14ης Φεβρουαρίου 2008, C-419/06, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 52).

60 Επομένως, η ακύρωση των συνεπειών των ενδεχόμενων παρανομιών που βαρύνουν την ενδιάμεση πράξη δεν μπορεί να επιτευχθεί με την άσκηση προσφυγής κατά της τελικής αποφάσεως. Συγκεκριμένα, η παράβαση από κράτος μέλος των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, η οποία δεν ακολουθείται από έκδοση διαταγής παροχής πληροφοριών, μπορεί να διαπιστωθεί ανεξάρτητα από την έκβαση τυχόν προσφυγής λόγω παραβάσεως που ασκείται κατά της τελικής αποφάσεως.

61 Τέλος, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά αποφάσεως εκδιδόμενης κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 θα είχε ως συνέπεια κατάσταση στην οποία κράτος μέλος το οποίο αρνείται να απαντήσει σε αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με κοινοποιηθείσα ή μη ενίσχυση θα απήλαυε ευρύτερης δικαστικής προστασίας σε περίπτωση που πρόκειται για μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

62 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999 ορίζει ότι, αν το οικείο κράτος μέλος, κατόπιν υπομνήσεως, δεν παρέχει τις πληροφορίες σχετικά με κοινοποιηθείσα ενίσχυση που ζήτησε η Επιτροπή με αίτηση

παροχής πληροφοριών ή παρέχει ελλιπείς πληροφορίες, η κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει ανακληθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές, η ανάκληση της κοινοποιήσεως έχει ως αποτέλεσμα ότι η οικεία ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί ως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση, με συνέπεια η άρνηση του οικείου κράτους μέλους να παράσχει τις ζητηθείσες πληροφορίες να οδηγεί τόσο στην περίπτωση αρχικώς κοινοποιηθείσας ενισχύσεως όσο και στην περίπτωση ενισχύσεως η οποία ουδέποτε αποτέλεσε αντικείμενο κοινοποιήσεως, στην έκδοση πράξεως δεκτικής προσφυγής, ήτοι «αποφάσεως» κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999.

63 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο κρίνοντας ότι η επίδικη πράξη δεν είναι δεκτική προσφυγής ακυρώσεως υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνουν δεκτοί ο πρώτος, δεύτερος, τρίτος και τέταρτος λόγος αναιρέσεως, ενώ παρέλκει η εξέταση του πέμπτου λόγου.

64 Εντούτοις, στην υπόθεση C-463/10 P, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο, σε περίπτωση που αυτό κρίνει ότι η επίδικη πράξη συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, να προβεί σε αντικατάσταση αιτιολογίας όσον αφορά την προπαρατεθείσα διάταξη Deutsche Post κατά Επιτροπής, προκειμένου να κηρύξει απαράδεκτη την προσφυγή που άσκησε η Deutsche Post, λόγω ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποιήσεως της οικείας εταιρίας κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, με την ένσταση που η Επιτροπή προέβαλε στην εν λόγω υπόθεση υποστήριξε ότι η επίδικη πράξη δεν αφορούσε την Deutsche Post ούτε άμεσα ούτε ατομικά.

65 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να ασκεί προσφυγή κατά των αποφάσεων που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο μόνον εφόσον το αφορούν άμεσα και ατομικά.

66 Όσον αφορά, πρώτον, το ζήτημα αν η επίδικη πράξη, η οποία απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, αφορά άμεσα την Deutsche Post, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η προϋπόθεση αυτή απαιτεί να συντρέχουν σωρευτικώς δύο κριτήρια, δηλαδή το αμφισβητούμενο μέτρο, πρώτον, να παράγει άμεσα αποτελέσματα έναντι της νομικής καταστάσεως του ιδιώτη και, δεύτερον, να μην καταλείπει εξουσία εκτιμήσεως στους αποδέκτες του, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του, δεδομένου ότι αυτή έχει καθαρώς αυτόματο χαρακτήρα και απορρέει αποκλειστικά από τη ρύθμιση της Ένωσης, χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλόμενων κανόνων (βλ. απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-445/07 P και C-455/07 P, Επιτροπή κατά Ente per le Ville Vesuviane και Ente per le Ville Vesuviane κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7993, σκέψη 45 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

67 Κατά την Επιτροπή, η προϋπόθεση αυτή δεν πληρούται εν προκειμένω, δεδομένου ότι με την επίδικη πράξη ζητείται αποκλειστικώς από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας η παροχή ορισμένων πληροφοριών. Επομένως, η διαταγή αυτή δεν έχει ως αποτέλεσμα τη θέσπιση εθνικού μέτρου έχοντος καθαρώς αυτόματο χαρακτήρα και απορρέοντος αποκλειστικά από τη ρύθμιση της Ένωσης. Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απόκειται να αποφασίσει αν θα απευθυνθεί στην Deutsche Post καθώς και ο τρόπος με τον οποίο θα υποχρεώσει την εν λόγω επιχείρηση να παράσχει τις πληροφορίες.

68 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επίδικη πράξη επηρεάζει άμεσα την Deutsche Post κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

69 Συγκεκριμένα, αφενός, η Deutsche Post, ως επωφελούμενη από το μέτρο το οποίο αφορούν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην επίδικη πράξη και ως κάτοχος των εν λόγω πληροφοριών, θα υποχρεωθεί να δώσει συνέχεια στη διαταγή παροχής πληροφοριών.

70 Αφετέρου, το οριστικό και εξαντλητικό περιεχόμενο των πληροφοριών που ζητήθηκαν προκύπτει από την επίδικη πράξη αυτή καθεαυτή, χωρίς να καταλείπεται, συναφώς, εξουσία εκτιμήσεως στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

71 Όσον αφορά το ζήτημα αν η προσβαλλόμενη πράξη αφορά ατομικά την Deutsche Post, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα υποκείμενα δικαίου που δεν είναι αποδέκτες μιας αποφάσεως μπορούν να επικαλεστούν ότι η εν λόγω απόφαση τα αφορά ατομικά μόνον αν η απόφαση αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων χαρακτηριστικών ιδιοτήτων τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα διακρίνει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη της αποφάσεως (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2007, C-260/05 P, Sniace κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-10005, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

72 Κατά την Επιτροπή, η επίδικη πράξη δεν αφορά ατομικά την Deutsche Post δεδομένου ότι αυτή δεν απευθύνεται στην εν λόγω επιχείρηση και δεν δημιουργεί οποιαδήποτε υποχρέωση εις βάρος της.

73 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το γεγονός ότι η επίδικη πράξη δεν απευθύνεται στην Deutsche Post είναι άνευ σημασίας όσον αφορά το ζήτημα της εκτιμήσεως του κατά πόσον η εν λόγω πράξη αφορά ατομικά την οικεία επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

74 Εν συνεχεία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η διαταγή παροχής πληροφοριών σχετίζεται με διαδικασία εξετάσεως φερόμενης ως χορηγηθείσας υπέρ της Deutsche Post κρατικής ενισχύσεως. Οι πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται η επίδικη πράξη αφορούν αποκλειστικώς την Deutsche Post. Επομένως, η επίδικη πράξη την αφορά ατομικά κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψη 73 της παρούσας αποφάσεως.

75 Κατά συνέπεια, στο μέτρο που η επίδικη πράξη αφορά άμεσα και ατομικά την Deutsche Post, παρέλκει η αντικατάσταση αιτιολογίας στην υπόθεση C-463/10 P, την οποία προτείνει η Επιτροπή.

76 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση αναιρέσεως και να ακυρωθούν οι αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις.

Επί της αναπομπής των υποθέσεων στο Γενικό Δικαστήριο

77 Από το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, όταν αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου για να την κρίνει εκείνο.

78 Το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του τα στοιχεία που είναι απαραίτητα προκειμένου να αποφανθεί τελεσιδίκως, στις δύο υποθέσεις, επί της ενστάσεως απαραδέκτου που προέβαλε πρωτοδίκως η Επιτροπή.

79 Για τους λόγους που παρατίθενται στις σκέψεις 36 έως 64 της παρούσας αποφάσεως, η εν λόγω ένσταση απαραδέκτου, η οποία στηρίζεται στο ότι η επίδικη πράξη δεν είναι δεκτική προσφυγής ακυρώσεως, πρέπει να απορριφθεί. Εξάλλου, καθό μέτρο η προβληθείσα στην υπόθεση Deutsche Post κατά Επιτροπής (T-570/08) ένσταση απαραδέκτου στηρίζεται επίσης στο ότι η επίδικη πράξη δεν αφορά άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα, η εν λόγω ένσταση δεν μπορεί, ομοίως, να γίνει δεκτή για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 67 έως 77 της παρούσας αποφάσεως.

80 Αντιθέτως, εν προκειμένω, το Δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί επί της ουσίας των προσφυγών που ασκήθηκαν από την Deutsche Post και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

81 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι η ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου συζήτηση και η εκ μέρους του εκτίμηση αφορούσαν αποκλειστικά το παραδεκτό των προσφυγών, δεδομένου ότι το εν λόγω δικαστήριο, στο πλαίσιο των δύο αυτών υποθέσεων, δέχθηκε την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, χωρίς να υπεισέλθει στην ουσία της διαφοράς και χωρίς να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

82 Ως εκ τούτου, οι υποθέσεις πρέπει να αναπεμφθούν στο Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των αιτημάτων των αναιρεσειουσών με τα οποία ζητείται η ακύρωση της επίδικης πράξεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

83 Δεδομένου ότι οι υποθέσεις αναπέμφθηκαν στο Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα της παρούσας κατ' αναίρεση διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί τις διατάξεις του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 14ης Ιουλίου 2010, T-570/08, Deutsche Post κατά Επιτροπής, και T-571/08, Γερμανία κατά Επιτροπής.

2) Απορρίπτει τις ενστάσεις απαραδέκτου που προέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Αναπέμπει τις υποθέσεις στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των αιτημάτων της Deutsche Post AG (T-570/08) και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (T-571/08) περί ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 30ής Οκτωβρίου 2008 με την οποία απηύθυνε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διαταγή παροχής πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας κρατικής ενισχύσεως υπέρ της Deutsche Post AG.

4) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)